

**ደብረ ማርቆስ ዩኒቨርሲቲ 77ኛውን የሚያዝያ 27
የድል ቀንን በደመቀ የፓናል ውይይት አክበረ።**

- ዩኒቨርሲቲው አርበኝነትና ኢትዮጵያዊ አርበኝነትን በትውልድ ቅብብሎሽ ምን እንደሚመስል የሚያሳዩ አራት የጥናት ወረቀቶች ቀርበው ውይይት ተደርጎባቸዋል።
- ዶ/ር ሰለጠነ ስዩም፣ ዶ/ር ዳኛቸው አሰፋ፣ ፕ/ር ሹመት ሲሻኝ እና ረ/ፕ አበባው አያሌው ጥናታዊ ዕሁፍ አቅርበዋል።
- አርበኝነት ተከራካሪ፣ የአሁኑ ትውልድም በተሰማራበት ዘርፍ አርበኛ በመሆን የአባቶቻችን አገር ነቅቶ ሊጠብቅ እንደሚገባ በመድረኩ ተነስቷል።

በውስጥ ገምገማ

- በከፍተኛ ትምህርት ተቋማት ሰላምን ለማስፈን በሰላም እሴት ግንባታ ዙሪያ ስልጠና ተሰጠ.....4
- የወጣቶችን ህይወት ከኤች አይቪ/ኤድስ ለመታደግ ለ9ኛ ክፍል ተማሪዎች ስልጠና ተሰጠ.....5
- የግንባታ ሥራዎች መጓተት ችግር እየፈጠረ መሆኑ ተገለፀ.....7
- የዶሮ ንጥረ ነገር ፍላጎትና መኖ ቅመራ ስራ ላይ ስልጠና ተሰጠ.....9
- ሴት ተማሪዎች ራሳቸውን ከተለያዩ ችግሮች እንዲጠብቁ ለማድረግ የሚያስችል ስልጠና ተሰጠ.....10
- በዓር አትክልትና ፍራፍሬ አመራረት፣ አጠቃቀምና ድህረ-ምርት አያያዝ ዘዴ ላይ ለሴት አርሶ አደሮች ስልጠና ተሰጠ12
- የደብረ ማርቆስ ዩኒቨርሲቲ የተሻሻሉ የእርሻ መሣሪያዎችን በልቅና ማዕከላት ለታቀፉት አርሶ አደሮች እስተዋወቀ.. 14
- ደብረ ማርቆስ ዩኒቨርሲቲ በምዕራብ ጉጃም ዞን በሚገኙ ለተመረጡ ት/ቤቶች የእንግሊዝኛ ቋንቋ መምህራን ስልጠና ሰጠ16
- የልዩ ችሎታ እና ተሠጥፎ ማበልፀጫ ማዕከል ለማቋቋም ስልጠና ተሰጠ17
- የደብረ ማርቆስ ዩኒቨርሲቲ የአለቅት ጥገና ተሰጥቶ የገንጠል ስልጠና ሰጠ19
- የተበጠሠ መሬትን ገጣጥም ካርታ በመሥራት ምርትና ምርታማነትን መጨመር እንደሚቻል ተገለፀ.....21
- የደንበኞችን ፍላጎት መሠረት ያደረገ አገልግሎት በመሥጠት የደንበኞችን እርካታ መጨመር እንደሚቻል ተገለፀ23
- የደብረ ማርቆስ ዩኒቨርሲቲ የሜጋ ፕሮጀክት ትልቅ ጥናት ወርክሽፕ አካሄደ.....24
- በደብረ ማርቆስ ዩኒቨርሲቲ የቡሬ ካምፓስ የBSC እና ካይዘን ስልጠና ሰጠ26
- ታሪክን ከትውልድ ትውልድ ለማስተላለፍ ወላጆች፣ ምሁራንና መንግስት ኃላፊነታቸውን መወጣት አለባቸው ተባለ27
- የተቀናጀ ቴክኖሎጂን በመጠቀም ምርትና ምርታማነትን መጨመር እንደሚቻል ተገለፀ.....29

**ራዕይ
Vision**

እ.ኤ.አ. በ2025 ከአፍሪካ 10 ምርጥ ዩኒቨርሲቲዎች አንዱ ሆኖ መገኘት።

Debre Markos University strives to be one of the top ten Universties in Africa by 2025.

**ተልዕኮ
Mission**

ጥራቱን የጠበቀ ትምህርትና ስልጠና በመስጠት ብቃት ያላቸውን ባለሙያዎች ማፍራት

Producing competent, ethical and innovative graduates through providing quality instructional, Co-curricular and cultural involvement.

አጋር አካላትን በማሳተፍ ችግር ፈች ጥናትና ምርምር ማድረግ፤

Carrying out problem solving research through the active involvement of stakeholders at local and national levels.

ፍላጎትን መሰረት ያደረገ የማማከርና የማህበረሰብ አገልግሎት በመስጠት ለሃገራችን ልማት የበኩሉን አስተዋጽኦ ማድረግ፤

Providing demand driven community and consultancy services that contribute to the national development objectives.

በደብረ ማርቆስ ዩኒቨርሲቲ የህዝብ ግንኙነትና ኮሚዩኒኬሽን ዳይሬክቶሬት እየተዘጋጀች ለአንባቢያን የምትደርሰው ወርሃዊ ዜና መጽሔት በዩኒቨርሲቲው የተለያዩ የሥራ ክፍሎች የተካሄዱ የተለያዩ ሁኔታዎችን ዘገባ፣ የዩኒቨርሲቲውን የተለያዩ እንቅስቃሴዎች እንዲሁም ሌሎች ቁምነገሮችን አካታ ለንባብ ስትበቃ ቆይታለች።

በዚህ እትም የሚያዘዘ ወር 2010 ዓ.ም. ዜና መጽሔታችን በየዩኒቨርሲቲው የተደረጉ ውይይቶችን በስፋት ያሳለች። መልካም ንባብ!

ለወርሃዊ ዜና መጽሔታችን መሻሻል የእናንተ የአንባቢያን አስተያየት ወሳኝ በመሆኑ ለሚኖራችሁ ማንኛውም አስተያየት

በድረ ገጽ www.dmu.edu.et ወይም

በከፍተኛ ትምህርት ተቋማት ሰላምን ለማስፈን በሰላም እሴት ግንባታ ዙሪያ ስልጠና ተሰጠ

በወርቅነሽ ደመም

ደ/ማ/ዩ:- የአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት አስተዳደርና ፀጥታ ቢሮ ከደብረ ማርቆስ ዩኒቨርሲቲ የሰላም ፎረም ጋር በመተባበር በሰላም እሴት ግንባታና በሌሎች ርዕሰ ጉዳዮች ዙሪያ በደብረ ማርቆስ ዩኒቨርሲቲ ከሚያዝያ 20-21/2010 ዓ.ም. ስልጠና ሰጠ።

የስልጠናው ዓላማ የሰብአዊና ዲሞክራሲያዊ መብቶችና ሃላፊነቶች ከሰላም ጋር ያላቸውን ግንኙነት እንዲረዱት በማድረግ በከፍተኛ ትምህርት ተቋማት ላይ ሰላምን በማስፈን ሰላማዊ የሆነ የመማር ማስተማር ሂደት እንዲኖር ለማድረግ ነው።

የአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት የሰላም እሴት ግንባታ ከፍተኛ ባለሙያ አቶ ገዛኸኝ ረታ እንደገለፁት ሰላም የማይተመን ዋጋ ያለው እሴት ነው። የሰላም እሴት ደግሞ ማህበረሰቦች በሰላም አብሮ ለመኖር እና ግጭቶች ወደ ብጥብጥ ከመድረሳቸው በፊት ለመከላከል የሚያስችሉ የአኗኗር ዘዴዎችን እንዲሁም የግንኙነት አግባቦችን የሚመለከት ነው።

ሰላም ለማምጣት ሁሉም ሠው ስለሠላም ማወቅ እንዳለበት እና የሰላም ግንባታን ባህል ማድረግ አስፈላጊ እንደሆነም ተገልጿል። የሰላም ባህል በውጫዊ ብዝሃነት ላይ

የተመሠረተ ሰብአዊነትና የአዲስ ስልጣኔ ፍሬ ተደርጎ ሊታይ የሚገባው ጉዳይ ነው ብለዋል።

በመድረኩ የሰላም ባህልን ለማምጣት የትምህርት ወሳኝነት፣ የጦርነት ልማድን ለመቀልበስ፣ ለፍትህና መተሳሰብ፣ የሰላም ባህልን ለመገንባት፣ ለአካባቢ እንክብካቤ፣ ለባህሎች ትብብር መኖር እና በሰብአዊና ዲሞክራሲያዊ መብቶችና ኃላፊነቶች በሚሉ የሰላም ባህል ግንባታ ክፍሎች ላይ መስራት እንደሚያስፈልግ ተገልጿል።

ከሰላም እሴት ግንባታ በተጨማሪ በ2010 ተሻሽሎ በፌዴራልና አርብቶ አደር ልማት ጉዳዮች ሚኒስቴር እና በትምህርት ሚኒስቴር በጋራ በተዘጋጀው የከፍተኛ ትምህርት ተቋማት የሰላም ፎረም ማቋቋሚያ መመሪያን በተመለከተም ከተሳታፊዎች ጋር ውይይት ተደርጎበታል። የሰላም ፎረም ተጠሪነቱ ለዩኒቨርሲቲው ፕሬዚዳንት እንደሆነና ተግባርና ኃላፊነቶችም በስልጠናው ተብራርተዋል።

የስልጠናው ተሳታፊዎችም የሰላም ባህል እንዲጎለብት የሚንቀሳቀሱ ፈቃደኛ የሆኑ ተማሪዎች፣ መምህራን፣ የአስተዳደር ሠራተኞች እና ሌሎችም እንደሆኑ ለመረዳት ተችሏል።

የወጣቶችን ህይወት ከኤች አይቪ/ኤድስ ለመታደግ ለ9ኛ ክፍል ተማሪዎች ስልጠና ተሰጠ

በወርቅነሽ ደመም

ደ/ማ/ዩ:- የደብረ ማርቆስ ዩኒቨርሲቲ የስርዓተ ምክር ቤት ኤች አይቪ/ኤድስ እና የአካል ጉዳተኞች ጉዳይ ዳይሬክቶሬት በተፈጠረው መዘናጋት የተከሰተውን የኤች.አይቪ/ኤድስ ስርጭት ለመግታትና የወጣቱን ህይወት ለመታደግ በመንቆረር አጠቃላይ ሁለተኛ ደረጃ ት/ቤት ለ9ኛ ክፍል ተማሪዎች የግንዛቤ ፈጠራ ስልጠና ሚያዝያ 26/2010 ዓ.ም. ሰጠ።

ወጣቶች በተለይም ተማሪዎች በሀገራችን አስከፊ እየሆነ የመጣውን የኤች አይቪ/ኤድስን አስከፊነት አውቀው ራሳቸውን ከበሽታው እንዲከላከሉ ግንዛቤ ለመፍጠር ስልጠናው ዓላማው አድርጓል።

የደብረ ማርቆስ ዩኒቨርሲቲ የኤች አይቪ/ ኤድስ መከላከል ከፍተኛ ባለሙያ አቶ ሙሐመድ ሰይድ እንደገለጹት የኤች አይቪ/ኤድስ ሥርጭት ከቦታ ቦታ፣ ከማህበረሰብ ማህበረሰብ የሚለያይ ሲሆን በከተሞች ላይ ከፍተኛ ነው። በአሁኑ ሰዓት አማራ ክልል ከአዲስ አበባ በመቀጠል በ2ኛ ደረጃ ላይ የሚገኝ ሲሆን ደብረ ማርቆስ ከተማም ከ6ቱ ይበልጥ ተጋላጭ ከሆኑት ከተሞች መካከል አንዷ ናት።

የኤች.አይቪ ሥርጭትን በትምህርት ተቋማት የሚያባብሱ ሁኔታዎች በአንድ ጊዜ በርካታ የወሲብ ጓደኛ ማበጀት፣ ጥንቃቄ የጎደለው ውርጃ፣ ማህበራዊ ድረ ገጽ፣ ህገወጥ ቪዲዮ ቤቶችና የመሳሰሉት መበራከት፣ የአቻ ግፊት መኖር፣ በኤች አይቪና በሌሎች ሥነ ተዋልዶና ጤና ላይ የግንዛቤና የእውቀት ማነስ፣ ራስን መቆጣጠር አለመቻል፣ የኢኮኖሚ ችግርና የመሳሰሉት እንደሆኑ በስልጠናው ላይ ተገልጿል።

የማሪሰቶፕስ ኢንተርናሽናል የወጣቶች ሥነ ተዋልዶና ጤና ከፍተኛ ባለሙያ አቶ ምስክር ገበየሁ በበኩላቸው የወጣትነት ዕድሜ ሁሉም ነገር የሚሞክርበት ጊዜ ስለሆነ የእሳትነት እድሜ ይባላል። በዚህ የእሳትነት እድሜ ብልጥ የሆኑ ወጣቶች እንጀራቸውን የሚያበስሉበት፣ ብረት የሚያቀልጡበት፣ ግንባታ የሚገነቡበት፣ ብዩዳ የሚሠሩበት ሲሆን ሞኝ የሆኑ ወጣቶች ደግሞ የሚቀጣጠሉበት ጊዜ ስለሆነ ተማሪዎቹ ጊዜያቸውን በአግባቡ ተጠቅመው የወደፊት ራዕያቸውን ለማሳካት አልመው መንቀሳቀስ እንዳለባቸው ምክር አዘል አስተያየት ሰጥተዋል።

ሰዎች በተለያዩ ምክንያቶች ለሱስ ይጋለጣሉ፤ ያጨሳሉ፤ ይቅማሉ፤ ይጠጣሉ። በዚህን ጊዜ በጤና ላይ ክፍተኛ ችግር ስለሚገጥማቸው በኤችአይቪ ኤድስ የመያዝ ዕድላቸውም ሰፊ እንደሚሆን ተገልጧል።

የስልጠናው ተሳታፊዎች በርካታ ጥያቄዎችን አንስተው በሚመለከታቸው አካላት ምላሽና ማብራሪያ ተሰጥቷል። የወሰዱት ሥልጠናም በጣም አስፈላጊና ጠቃሚ ሲሆን የነበረባቸውን ክፍተት ለመሙላት እንደሚያስችላቸው ተናግረዋል።

የግንባታ ሥራዎች መጓተት ችግር እየፈጠረ መሆኑ ተገለፀ

በወርቅነሽ ደመም

ደ/ማ/ዩ:- ደብረ ማርቆስ ዩኒቨርሲቲ የሚገነቡ ግንባታዎችን እንቅስቃሴ ለመከታተልና ግንባታዎቹ ለሚፈለጉበት አላማ በወቅቱ እንዲደርሱ ለማድረግ የ3ኛ ሩብ ዓመት የሥራ ግምገማ አካሄደ።

የግምገማው አላማም የሚገነቡ ግንባታዎች ጥራታቸውን ጠብቀው በመገንባት ለተፈለገው ሥራ በሰዓቱ እንዲደርሱ ለማድረግና ባጋጠሙ ችግሮች ላይም በመወያየት የመፍትሔ ሃሳብ ለማስቀመጥ እንደሆነ ለመረዳት ተችሏል።

ከግምገማው ለመረዳት እንደተቻለው ግንባታዎቹ በአብዛኛው ከ2ኛው ሩብ ዓመት በኋላ ቁመዋል በሚባል ደረጃ የጎላ ለውጥ አላሳዩም። ለዚህም እንደ ምክንያት የቀረቡት በሀገሪቱ ላይ የተከሰተው የግብዓት ዋጋ መናርና አይነታቸው በገበያ ላይ መጥፋት ነው። ለምሳሌ የብረት ዋጋ ከነበረው

በጣም የጨመረ ሲሆን እንደ አሉሚኒየምና የመሳሰሉት ቁሳቁሶች ደግሞ በገበያ ላይ አለመገኘት ተጠቃሽ ናቸው። የምንዛሬ ችግር ደግሞ ለህንፃዎች መዘግየት በዋናነት ተነስቷል።

በግብዓት ችግርና በምንዛሬ ሰበብ ግን የህንፃዎች ጥራትም ሆነ በተያዘላቸው ጊዜ አለመጠናቀቅ ዩኒቨርሲቲው የግንባታ ሥራዎችን በሚፈልገው ልክ እየሄዱ እንዳልሆነ ተገምግሟል። የመምህራንና ሠራተኞች መዝናኛ ግንባታ ላይ የማስተካከያ ሥራዎችና የመብራት ዝርጋታ የቀረው ቢሆንም የተገጠመው መስታወት ስለተሰነጣጠቀ በደንብ መጠናት ያለበት ፕሮጀክት እንደሆነ ተገልጿል።

የመማሪያ ክፍሎችና የተማሪዎች መዝናኛ ከላይ በተጠቀሱት ምክንያቶች ሥራው የተጓተተ ሲሆን ግንባታዎቹ በወቅቱ እንዲደርሱ የተለያዩ አማራጮችን በመጠቀም እንደሚሰሩ ተቋራጮች ገልፀዋል።

በሳፊር ኮንስትራክሽን በደብረ ግርቆስ ከተማ የሚገነቡ የሆቴልና ቱሪዝም ማሰልጠኛና የሥራ ፈጠራ ማዕከል ግንባታዎች ሥራቸው ከመሬት ከፍ ሳይል ጊዜያቸውን የጨረሱ እንደሆነና ከታቀደው 50%ቱን እንኳን መስራት እንዳልቻሉ የደብረ ግርቆስ ዩኒቨርሲቲ የቢዝነስና ልማት ም/ፕሬዚዳንት ዶ/ር ሳይህ ካሳው ገልፀዋል።

ሌላው በግምገማው ላይ የቀረበው የቦክራ የጤና ካምፓስ የመንገድና የምድር ግቢ ሥራ /Site Work/ ፕሮጀክት ነው። ይህ ፕሮጀክት ጨራታውን አሸንፎ ወደ ሥራ የመጣው ቅርብ ጊዜ ቢሆንም በአማካሪው በኩል ቀድመው የሚሠሩ ሥራዎች ተሠርተው ለተቋራጩ መረጃ ስላልተሰጠውና መሠረታዊ ግብዓቶች ማግኘት ስላልቻለ ተቋራጩ ሥራውን ለመጀመር አስቸጋሪ ሁኔታ ገጥሞት እንደነበረ ተገልጿል። ቀጣይ የሚመጣው ወቅት የዝናብ ወቅት ስለሚሆን ሥራዎቹ በተቀላጠፈ መልኩ እንዲሠሩ ለማድረግ አማካሪውም ሆነ ተቋራጩ ተግተው መስራት እንዳለባቸው ተነገረ።

በአጠቃላይ የሚገነቡ ግንባታዎች በተገቢው ሁኔታ አልቀው ለተፈለገው አላማ እንዲውሉና ያለውን ችግር ሊቀርፉ እንዲችሉ ሁሉም ተቋራጭ፣ አማካሪ እና ሌሎችም አካላት ሥራው ያገባኛል፣ የኔ ነው በማለት ተግተው በመስራት መጨረስ እንዳለባቸው ዶ/ር ሳይህ አሳስበዋል።

የዶሮ ንጥረ ነገር ፍላጎትና መኖ ቅመራ ስራ ላይ ስልጠና ተሠጠ

በአንደኛው ያሳቸው

ዶ/ር መልካሙ በዛብሀ ስልጠናውን ሲሠጡ

ደ/ማ/ዩ:- በደብረ ማርቆስ ዩኒቨርሲቲ የማህበረሰብ አገልግሎት ዳይሬክቶሬት ከምስራቅ ጎጃም ዞን ዘጠኝ ወረዳዎች ለተውጣጡ የግብርና ባለሙያዎች በዶሮ መኖ አዘገጃጀት ላይ ከሚያዝያ 17-20/2010 ዓ.ም. በደብረ ማርቆስ ዩኒቨርሲቲ ግቢ ስልጠና ሰጠ።

በደብረ ማርቆስ ዩኒቨርሲቲ በግብርናና ተፈጥሮ ሀብት መምህር ዶ/ር መልካሙ በዛብሀ ስልጠናውን ሲሠጡ እንደተናገሩት ስልጠናው በዋናነት የዶሮ ንጥረ ነገር ፍላጎትና መኖ ቀመር ላይ ያተኮረ ሲሆን ስልጠናውም የዳሰሣ ጥናት ተጠንቶ በባለሙያዎች ላይ የተለየውን ክፍተት ለመሙላት እንደሆነ ተናግረዋል።

የስልጠናው መሠረታዊ ዓላማም የግብርና ባለሙያዎች በቀዳሚነት ያለባቸውን የእውቀት ክፍተት እንዲሞሉ /እውቅና እንዲኖራቸው፣ ለሌሎች እንዲያስተምሩ ማድረግ እና በባህላዊ መንገድ በህዝቡ አማካይነት የሚዘጋጀውን የዶሮ መኖ አዘገጃጀት በዘመናዊ መንገድ እንዲዘጋጅ፣ ለህብረተሰቡ ትምህርት በመስጠት የእውቀት ሽግግር እንዲያደርጉ ማስቻል ነው ብለዋል።

ዶ/ር መልካሙ አያይዘውም የዶሮ መኖ በሚዘጋጅበት ወቅት ሁሉም የዶሮ ዓይነቶች መኖ የራሱን የንጥረ ነገር ፍላጎት በማጥናት የተለየውን የጫጫት፣ ታዳጊ፣ እንቁላል ጣይ ተብሎ በተለያየ መልኩ የተዘጋጀውን መኖ በደረጃ ለተለየት ዶሮዎች መስጠት ያስፈልጋል ብለዋል። ይህም ሲደረግ መኖዎች በአካባቢው መኖራቸውን በማረጋገጥ፣ ሁሉንም ንጥረ ነገሮች ባሟላ መልኩ ሊዘጋጅ ይገባል ብለዋል።

በተጨማሪም ከየወረዳው የተውጣጡ የግብርና ባለሙያዎችም የዶሮ መኖ ሲዘጋጅ በአካባቢያቸው የሚገኙትን ንጥረ ነገሮች በመለየት ለእያንዳንዱ ዶሮ ምን ያህል ንጥረ ነገር እንደሚያስፈልግ የራሳቸውን ተሞክሮ ተናግረዋል። ስለሆነም ሰልጣኞች ያገኙትን እውቀት ራሳቸው ተጠቅመው ለሌሎች የማህበረሰብ ክፍሎች በማስገንዘብ በዶሮ መኖ አዘጋጅጅት ላይ ይስተዋል የነበረውን ችግር በሚገባ ሊቀርፉ እንደሚችሉ ገልፀዋል።

ሴት ተማሪዎች ራሳቸውን ከተለያዩ ችግሮች እንዲጠብቁ ለማድረግ የሚያስችል ስልጠና ተሠጠ

በእንደሻው ያሳቸው

ደ/ማ/ዩ:- በደብረ ማርቆስ ዩኒቨርሲቲ የማህበረሰብ አገልግሎት ዳይሬክቶሬት በሚድዋይፊሪ ትምህርት ክፍል አማካኝነት የስነ-ተዋልዶ ጤና አጠባበቅ እና የህይወት ክህሎት በሚል ርዕስ ጉዳይ በቢቸና ከተማ በላይ ዘለቀ መሠናዶ ት/ቤት ለሴት ተማሪዎች ስልጠና ተሠጠ።

በደብረ ማርቆስ ዩኒቨርሲቲ የሚደቀደቁ ትምህርት ክፍል መምህር አቶ በልስቲ ተመስገን በስልጠናው ወቅት እንደገለጹት ማንም ሰው በህይወት ሲኖር የህይወት ክህሎትና የስነ-ተዋልዶ ጤናን መሠልጠኑ አስፈላጊ እንደሆነ አብራርተዋል። በተለይም በበላይ ዘለቀ ከፍተኛ መሰናዶ ት/ቤት ከ9-12 ክፍል የሚገኙ ሴት ተማሪዎች የስልጠናው ተሳታፊዎች መሆናቸው በሴትነት ከሚመጣባቸው ፈተና ራሳቸውን ሊጠብቁ እንደሚችሉ ገልጸዋል።

እንደ መ/ር በልስቲ ገለፃ ስልጠናው ሴት ተማሪዎች በህይወታቸው ምን ነገሮች ሊገጥሟቸው ይችላል፣ እንዴት ሊግባቡ ይችላሉ፣ ችግሮችን እንዴት ሊከላከሉ ይችላሉ በሚሉ ይዘቶች ስር ራሳቸውን ከችግሮች እንጠብቅ፣ ክለሶችን ለማቋቋም ሌሎችን እንዲሞክሩ ለማድረግ የተዘጋጀ እንደሆነ ገልጸዋል።

መምህር በልስቲ አያይዘውም የህይወት ክህሎትና የስነ-ተዋልዶ ጤና በሚለው ይዘት በተለይ ከ9-12 ክፍል ያሉ ተማሪዎች በተለይም ሴቶች ችግሮቻቸውን በነፃነትና በግልጽ ተወያይተው በችግሮች ላይ መፍትሔ ለማዘጋጀት ተብሎ የታሰበ እንደሆነ ገልጸውልናል። ምክንያቱም በዚህ የእድሜ ክልል የሚገኙ ህፃናት ራሳቸውን በደንብ አያውቁም፣ የቱ መሠራት፣ መቅረት፣ መውጣት፣ መግባት እና ሌሎችን ጉዳዮች ጠንቅቀው ስለማያውቁ ከዚህም የበለጠ ችግሩ ይበልጥ በሴቶች ላይ የጎላ እንደሆነ ገልጸዋል።

ስለሆነም በስልጠናው መናገር የማይችሉትን እንዲናገሩ በማድረግ በህይወታቸው የሚገጥማቸውን ፈተናና እውነታውን አውቀው ራሳቸውን ከችግር እንዲጠብቁ የተሠጠ ስልጠና መሆኑን ተገንዝበናል። ተሳታፊ ተማሪዎችም በአፍላ የእድሜ ክልል በመሆናቸው በጥልቀት ማገናዘብ የማይችሉበት የእድሜ ክልል በመሆኑ የወጣቶችን የእድሜ ደረጃ ባገናዘበ መልኩ ስሜታቸውን ጠብቀው ከኢኮኖሚያዊ፣ ፖለቲካዊ፣ ማህበራዊና ስነ-ልቦናዊ ቀውሶች ራሳቸውን እንዲጠብቁ ለማድረግ ታልሞ የተዘጋጀ ስልጠና ነው ብለዋል።

በጓሮ አትክልትና ፍራፍሬ አመራረት፣ አጠቃቀምና አያያዝ ድህረ-ምርት አያያዝ ዘዴ ላይ ለሴት አርሶ አደሮች ስልጠና ተሰጠ

በእንደሻው ያሳቸው

ደ/ማ/ዩ:- በደብረ ማርቆስ ዩኒቨርሲቲ የማህበረሰብ አገልግሎት ዳይሬክቶሬት በቆላ ፍራፍሬ አትክልት ሠብሎች አመራረት፣ አጠቃቀምና አያያዝ ዙሪያ በየጁቤ ከተማ ከተለያዩ ቀበሌዎች ለተውጣጡ 40 ሴት አርሶ አደሮች ስልጠና ሰጠ። ስልጠናው በሆርቲካልቸር ትምህርት ክፍል መምህራን በተደረገው የስልጠና ፍላጎት ዳሠሣ ጥናት በየጁቤ ከተማ በወረዳው ለሚገኙ ሴት አርሶ አደሮች የአትክልትና ፍራፍሬ አመራረት፣ አጠቃቀምና አያያዝ ምን መምሰል እንዳለበት ግንዛቤው ተፈጥሯል።

በደብረ ማርቆስ ዩኒቨርሲቲ ተፈጥሮ ሃብት ኮሌጅ የሆርቲካልቸር መምህርት ወ/ሮ ዘበደር ተመስገን የስልጠናውን ዓላማ ሲናገሩ እንደገለጹት አትክልትና ፍራፍሬን ለሽያጭ ብቻ ሳይሆን ሲመረት ለምግብነት በሚውልበት ጊዜ ለሠዎች የሚሠጠው ጠቀሜታ ላይ ግንዛቤ መፍጠር፣ ምርታማነትን ለመጨመር የሚያገለግሉ ስነ-ዘዴዎችንና ለምርት መቀነስ ምክንያት የሆኑ ሁኔታዎችን መገንዘብ፣ በድህረ ምርት አያያዝ ዙሪያ የሚያጋጥሙ ተግዳቶችንና ምቹ ሁኔታዎችን መለየትና መጠቀም እንዲሁም የሚመረተው ምርት ምን ዓይነት ዝርያ ያለው፣ ትርፋማነት እና ሌሎችንም ሁኔታዎች ላይ ዝርዝር ስልጠና ሰጥተዋል።

መምህርት ዘቢደር አያይዘውም በአትክልቱ መካከል የሚበቅሉትን አረሞች በቶሎ በመንቀል፣ በቂ የውሃ መጠን በመስጠት፣ ምቹና ተስማሚ አካባቢን በመምረጥ፣ ፍራፍሬዎችንና አትክልቶችን በየደረጃቸው፣ በመጠናቸው፣ ዓይነታቸውና የማፍራት ደረጃቸውን በመጠበቅ የቅድመ እና ድህረ ምርትን አያያዝን በማስተካከል ምርትንና ምርታማነትን መጨመር እንደሚያስፈልግም ስልጠናዉ ተሰጧል።

በሌላ በኩል በደብረ ማርቆስ ዩኒቨርሲቲ ተፈጥሮ ሃብት ኮሌጅ የሆርቲካልቸር መምህርት ወ/ሮ የብርሃኖ የሸዋስ በበኩላቸው በአሁኑ ሰዓት ፍራፍሬዎች ከቤት የምግብ ፍጆታ ከመዋል አልፈው በከፍተኛ ደረጃ የኢኮኖሚ ምንጭነት በማገልገል ሰፊ እገዛ እያደረጉ ይገኛል ብለዋል። ይህንን የኢኮኖሚ ጠቀሜታ በስፋት ለማግኘት ደግሞ አርሶ አደሮች ከማሳ ዝግጅት ጀምሮ፣ የማዳበሪያ፣ የውሃ፣ የእርሻ፣ የሙቀት መጠን፣ የዘር ሁኔታና ስርጭት፣ የአስተራረስ ስነ-ዘዴ፣ የግብዓትና ሌሎች ተጨማሪ አስፈላጊ ሁኔታዎች ከቅድመና ድህረ ምርት ጋር ተያያዥነት ያላቸው ጉዳዮች በመሆናቸው ትኩረት እንደሚያስፈልጋቸው ገልፀዋል።

ስለሆነም ፍራፍሬዎች ከተመረቱ በኋላም የድህረ ምርት አያያዝ፣ ማስቀመጫዎች፣ የሙቀት መጠን ፍላጎትና ሌሎች ሁኔታዎች ጋር ጥንቃቄ ሊደረግ እንደሚገባ ገልፀዋል። ይህ ደግሞ በዘላቂነት የአርሶ አደሩን የአመራረትና የአኗኗር ዘዴን በማዘመን የኢኮኖሚ ደረጃቸውን ከፍ ማድረግ ይገባል ብለዋል። ይሁን እንጂ አትክልትና ፍራፍሬ የተመጣጠነ ምግብ ምንጭ በመሆን፣ የምግብ ዋስትናን በማረጋገጥ፣ የገቢ ምንጭ በመሆን፣ የማህበራዊ ዋስትናን በማረጋገጥና የአካባቢን ስርዓተ-ምህዳር ብዝሃ ህይወት ጥበቃ ላይ ከፍተኛ አስተዋጽኦ እያደረጉ እንደሚገኙ ገልጸዋል።

ስለሆነም ከፍተኛ ምርት የሚሠጡንና በሽታን የሚከላከሉ ምርጥ ዝርያዎችን ተጠቅሞ፣ ዘመናዊ የአመራረት ዘዴን በመጠቀም፣ ግብዓቶችን በአግባቡና አስፈላጊ በሆነ መልኩ በመጠቀም፣ አምራቾችና ተጠቃሚዎች በሰብሎች ዙሪያ የሚስተዋሉ የእውቀት ችግሮችን በመፍታት አስፈላጊ መሆኑን ገልጸዋል። በተጨማሪም ተፈጥሮን ጥገኛ በመሆን ባለማምረትና ሰብሎችን በድህረና ቅድመ ምርት አያያዝ ላይ ዝግጅት በማድረግና በተመጣጣኝ ዋጋ በማቅረብ የኢኮኖሚ ደረጃቸውን ከፍ ማድረግ እንደሚገባ መምህሮች አሳስበዋል።

የደብረ ማርቆስ ዩኒቨርሲቲ የተሻሻሉ የእርሻ መሣሪያዎችን በልቅና ማዕከላት ለታቀፉት አርሶ አደሮች አስተዋወቀ

በእንደሻው ያሳቸው

ደ/ማ/ዩ:- በደብረ ማርቆስ ዩኒቨርሲቲ የጮቄ ተፋሰስ ምርምርና ልማት ፕሮጀክት ዳይሬክቶሬት አዳዲስ ቴክኖሎጂዎችን በ13 የልቅና ማዕከላት ለታቀፉት አርሶ አደሮች አስተዋወቀ።

በዚህም ረገድ አዳዲስና የተሻሻሉ የእርሻ መሣሪያዎች ተገዝተው ለአርሶ አደሮች ይደርሱ ዘንድ ሚያዝያ 16/2010 ዓ.ም. ለአርሶ አደሮችና ለባለሙያዎች የቀለምና የተግባር ስልጠና ተሰጧል።

ረዳት ፕሮፌሰር ገነት ደጉ በስልጠናው ተገኝተው እንደተናገሩት ጮቄን ወደነበረበት ለመመለስ የተለያዩ ጥናትና ምርምሮችን ለመነሻነት በመስራት ለአካባቢው ማህበረሰብ አማራጭ ቴክኖሎጂዎችን ለማምጣት ዳይሬክቶሬቱ ሲሠራ መቆየቱ ይታወቃል።

ሆኖም የአካባቢውን ማህበረሰብ ወደተሻለ የኢኮኖሚ ደረጃ ለማድረስ በተቀናጀ የተፋሰስ ስራ ማዘመን በማስፈለጉ ደብረ ማርቆስ ዩኒቨርሲቲ ከአዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ ጋር በጋራ ስራዎችን እየሠሩ እንደሆነ ገልጸዋል። ለዚያም ስልጠናው መሠረታዊ ስለሆነ ሠልጣኝ አርሶ አደሮች በንቃት ተሳትፈው የበለጠ ቴክኖሎጂዎችን በመጠቀም ህይወታቸውን በኢኮኖሚ አዳብረው ቴክኖሎጂውን ለሌሎች እንዲያደርሱ አሳስበዋል።

በአዲስ አበባ የአይባር ኢንጅነሪንግ ስራ አስኪያጅና ተመራማሪ ዶ/ር መለሰ ተመስገን በሶስት መሠረታዊ የእርሻ መሣሪያዎች ላይ ያተኮረ ስልጠና እንደሠጡ ተገንዝበናል። ይህም በርከን ማረሻ በባህላዊ ማረሻ ላይ የሚገጠም፣ የአርሶ አደሩን ድካም የሚቀንስ፣ የአፈር መከላከልና ጎርፍን የሚቀንስ፣ የበሬውን ጉልበትና የእርሻ ድግግሞሽን በመቀነስ ምርትን የሚጨምር መሣሪያ እንደሆነ አስረድተዋል።

ሁለተኛው ስንጥቁ አይባር ቢ.ቢ.ኤም ከበሬቱ የቁጥጫ አፈር ማጠንፈፊያ በአይነቱ የተለየ ሲሆን ሁለተኛ ትውልድ መሣሪያ በመባል እንደሚጠራ በመግለጽ በዝናብ አጠርም ይሁን በዝናባማ አካባቢ መጠቀም የሚችል መሣሪያ ነው። ሶስተኛው በመስመር መዝሪያ መሣሪያ ሲሆን በአንድ ጊዜ በአምስት መስመር ዘሩንና ማዳበሪያውን መዝራት የሚያስችል መሣሪያ እንደሆነ አስረድተዋል። ይህም በአንድ ጊዜ የ10 አርሶ አደሮችን ጉልበት የሚቀንስ አዲስና የተሻሻለ መሣሪያ እንደሆነ ገልፀዋል።

ስለሆነም ሶስቱ መሣሪያዎች የአርሶ አደሩን ድካም በመቀነስ፣ አፈር በጎርፍ እንዳይታጠብ የሚያግዙ፣ የበሬውን ጉልበት በመቀነስ የአፈርን መከላከል ይቀንሳል። ለድግር ተብሎ የሚጨፈጨፈውን የደን መራቆትን በመቀነስ ዘርፈ ብዙ ተግባራትን ይሠጣል። እንዲሁም ባላቸው ዘመናዊነትና ለአርሶ አደሮች በሚሠጡት ጥቅም ከበሬቱ ማረሻዎች በከፍተኛ ሁኔታ ልዩነት ስላላቸው አርሶ አደሩ በፍጥነት ቴክኖሎጂዎችን ተቀብሎ ወደ ስራ ሊገባ እንደሚገባ አሳስበዋል።

ሰልጣኝ አርሶ አደሮችም በጆሯቸው የሠሙትን የእርሻ መሣሪያዎችን በተግባር በማየታቸው ደስታቸውን በመግለጽ በፍጥነት ቴክኖሎጂውን ተቀብለው ለሌሎችም እንደሚያደርሱ ገልፀዋል። ይህንንም በተለያዩ የገበሬ በዓላት ተጠቅመው አርሶ አደሩን ወደ ስራ እንደሚያስገቡ ገልፀዋል።

ደብረ ማርቆስ ዩኒቨርሲቲ በምዕራብ ጎጃም ዞን በሚገኙ ለተመረጡ ት/ቤቶች የእንግሊዝኛ ቋንቋ መምህራን ስልጠና ሰጠ

በእንደሻው ያሳዥው

ደ/ማ/ዩ:- በደብረ ማርቆስ ዩኒቨርሲቲ የማህበረሰብ አገልግሎት ዳይሬክቶሬት በእንግሊዝኛ ቋንቋ ትምህርት ክፍል አማካኝነት በምዕራብ ጎጃም ዞን በፍኖተ ሰላም ከተማ ስልጠና ሰጠ።

ስልጠናው ከ9ኛ-12ኛ ክፍል ለሚያስተምሩ ከተለያዩ ትምህርት ቤቶች በዞኑ ትምህርት መምሪያ አማካይነት ለተመረጡ 50 መምህራን ተሰጧል።

በደብረ ማርቆስ ዩኒቨርሲቲ የማህበረሰብ አገልግሎት የስልጠናና ማማከር መኮንን አቶ ባሳዝነው ድረስ ለሰልጣኞች እንደገለጹት ስልጠናው በፍላጎት ደራሲ ጥናት ላይ የተመሠረተ ሲሆን ከ9ኛ-12ኛ ክፍል ከምዕራብ ጎጃም ዞን የተለያዩ ወረዳዎች የተውጣጡ መምህራን ለ5 ቀን የተሰጠ የአቅም ማጎልበቻ ስልጠና እንደሆነ ገልፀውልናል።

እንደ አቶ ባሳዝነው ገለፃ ስልጠናው በሶስት ዋና ዋና ርዕሰ ጉዳዮች ላይ ያተኮረ ሲሆን አሳታፊ የመማር ማስተማር ስነ-ዘዴን በክፍል ውስጥ በመተግበር ተማሪዎችን ንቁና ተሳታፊ እንዲሆኑ ማስቻል ሲሆን ሌላው ደግሞ በእንግዚዝኛ ቋንቋ ትምህርት ላይ መሠረታዊ የቋንቋ ክህሎትን በስነ-ጽሁፍ ዘርፍ ላይ እንዴት ማስተማር በሚል ርዕሰ ጉዳዮች ላይ የተሠጠ እንደሆነ ገልፀዋል። ሶስተኛውና የመጨረሻው ደግሞ ቋንቋን በተናጠልና በማቀናጀት እንዴት ማስተማር እንደሚቻል በሚሉ ሶስት ዋና ዋና ይዘቶች ላይ ያተኮረ ስልጠና እንደነበረ ገልፀውልናል። ይህን ስልጠና በስድስት የደብረ ማርቆስ ዩኒቨርሲቲ መምህራን አማካይነት እንደተሠጠ ተገልጿል።

የስልጠናው ተሳታፊ መምህራን በበኩላቸው ስልጠናው አሳታፊ የማስተማር ስነ-ዘዴን እንዴት ክፍል ውስጥ ተግባራዊ ማድረግ እንደሚቻልና መሠረታዊ የቋንቋ ክህሎትን በንዑሳን የቋንቋ ክህሎት ጋር በማቀናጀት መስጠት እንደሚቻል በስልጠናው ተናግረዋል። በመጨረሻም ደብረ ማርቆስ ዩኒቨርሲቲ መምህራኑን በዳሰሳ ዋናት በመለየት ላደረገላቸው የቀለም ማጎልበቻ ስልጠና ከልብ አመስግነዋል።

የልዩ ችሎታ እና ተሳታፊ ማበልፀጊያ ማዕከል ለማቋቋም ስልጠና ተሠጠ

በእንደሻው ያሳቸው

ደ/ማ/ዩ:- የማህበረሰብ አገልግሎት ዳይሬክቶሬት የልዩ ችሎታ እና ተሳታፊ ማበልፀጊያ ማዕከል በአምስት ሞዴል ወረዳዎች ማለትም እነማይ፣ ባሶሊበን፣ ስናን፣ አዋበል እና ቢቡኝ ወረዳዎች ለማቋቋም ከሚያዝያ 12-15/2010 የአራት ቀን ስልጠና በደብረ ማርቆስ ዩኒቨርሲቲ ግቢ ሰጠ።

በደብረ ማርቆስ ዩኒቨርሲቲ የልዩ ችሎታና ተስጥሶ ማበልፀጊያ ኦሪት አቶ ገበየሁ ሽፈራው ስልጠናውን አስመልክተው እንደተናገረት አምስቱ ወረዳዎች በዞን ደረጃ በተካሄደው የተማሪዎች የልዩ ተሳታፊ ውድድር ባቀረቧቸው የተሻሉ ተማሪዎችና የተሻለ ውጤት ያሳዩ ወረዳዎች ናቸው የተመረጡት።

የስልጠናው ዋና አላማም ከአሁን በፊት ከተማ አካባቢ ከሚገኙ ትምህርት ቤቶች ማዕከላዊ ትኩረት ሲያደርግ የቆየ ቢሆንም ወጣ ባለ መልኩ በዞን ደረጃ በተካሄደው ውድድር አምስቱን ወረዳዎች በማሳተፍ የተሻለ ተማሪ ማግኘት በማስቻሉ ነው። ስለሆነም የፈጠራ ባለሙያዎች በያሉበት አካባቢ ማዕከላዊ ተቋቁሞ ስራቸውን በተጠናከረ መልኩ እንዲታገዙና እንዲሰለጥኑ የሚረዳ እንደሆነ ገልፀዋል።

ስልጠናውም አራት ቀን የወሰደ ሲሆን ተማሪዎቹ የፈጠራ ስራቸውን ከሳይንሱ ጋር የተያያዘ ስራ እንዲሠሩ በሶስቱ የሳይንስ ትምህርቶች ላይ ስልጠና ተሰጥቷል። በተጨማሪም ከቴክኖሎጂ ትምህርት ክፍል መሠረታዊ ጽንሰ ሃሳብን ያካተተ ስልጠና እንደነበረ ታውቋል።

ማዕከሉን ለማቋቋም ከተጠቀሱት አምስት ወረዳዎች የሚገኙ የትምህርት ጽ/ቤት ኃላፊዎች፣ የትምህርት ባለሙያዎች በትምህርት ቤት ደረጃ የሳይንስና ቴክኖሎጂ ክብብ ተጠሪ፣ ከወረዳዎች መሰናዶ ት/ቤቶች፣ ስድስት መምህራን ከሁለተኛ ደረጃ መምህራን፣ ከአንደኛ ደረጃ ት/ቤቶች ስድስት መምህራን የተወጣጡና ለጋራ ዓላማ ሊሠሩ የሚችሉበትን ስልጠና የሚዳስስ ነበር። በዚህም ረገድ እነዚህን ወረዳዎችና ህፃናት ሞዴል በማድረግ ተሞክሮውን ደግሞ ለሌሎች ወረዳዎች ማስፋፋት እንደሚቻል ገልፀዋል።

በመሆኑም ልጆቹ ከየአካባቢው ተኮትኩተውና በበለጠ ክህሎት ታንፀው በተቻለ መጠን የራሳቸውን እምቅ ችሎታ አውጥተው የትምህርት ጥራትን ከዚህ ጎን ለጎን በማምጣት ብቃት ያለው እውቀት በመገብየት ትልቅ የሀገር ሀብት እንደሆኑ ማስቻል ተገቢ መሆን አለበት ሲሉ የማዕከሉ ኦሪት አስታውቀዋል። በዚህ ረገድ የመምህራን ጣልቃ ገብነት እጅግ አስፈላጊ በመሆኑ በስፋት ሊሄድበት ይገባል ተብሏል።

ደብረ ማርቆስ ዩኒቨርሲቲ የአለቅት ጥገኛ ተህዋስያንን ለመከላከል ስልጠና ሰጠ

እንደሻው ያሳቸው

ዶ/ር ብርሃኑ ዓለሙ ስልጠናውን ሲሰጡ

ደ/ማ/ዩ:- በደብረ ማርቆስ ዩኒቨርሲቲ የማህበረሰብ አገልግሎት ዳይሬክቶሬት የማህበረሰቡን ችግር ለመፍታት አንድም በዳሠሳ ጥናት በሌላ በኩል ደግሞ ከማህበረሰቡ በሚቀርብለት ጥያቄ መሠረት የማህበረሰብ አገልግሎትን ተደራሽ እያደረገ ይገኛል።

በመሆኑም ከማህበረሰቡ በቀረበ ጥያቄ መሠረት ዩኒቨርሲቲው ቀደም ብሎ በ2008 ዓ.ም. ጀምሮ በጀመረው ስናን፣ ረቡዕ ገበያ በየጠድ ቀበሌ የአለቅት ተህዋስያን በሽታን የመከላከል ስራ ውጤታማ ሆኖ በመገኘቱ በሰፊው እየሰራበት ይገኛል።

በደብረ ማርቆስ ዩኒቨርሲቲ የማህበረሰብ አገልግሎት ዳይሬክቶሬት ዳይሬክተር ዶ/ር ምህረት ዓለማየሁ ስልጠናውን ሲከፍቱ እንደተናገሩት ሀገራችን ኢትዮጵያ የበርካታ የቀንድ ከብቶች መገኛ ብትሆንም ቅሉ በተለያዩ ችግሮች ምክንያት የዚያን ያክል ተጠቃሚ እየሆነች እንዳልሆነች ገልፀዋል።

ከእነዚህም ችግሮች መካከል እንደአብነት የሚጠቀሰው እና በሁሉም የሀገሪቱ ክፍል እንዳጠቃላይ በምስራቅ ጎጃም ዞን ደግሞ በተለይ ችግሩ የከፋ ነው ብለዋል። ስለዚህ ይህንን አስከፊ ጥገኛ የአለቅት ተህዋስያንን ለመከላከል ደብረ ማርቆስ ዩኒቨርሲቲ የማህበረሰብ አገልግሎት በግብርና ኮሌጅ እንስሳት ሃብት ትምህርት ክፍል አነሳሽነት ስልጠና እንዲሠጥ በማነሳሳት የተዘጋጀ ስልጠና እንደሆነ ተናግረዋል።

ስልጠናውም በምስራቅ ጎጃም ዞን የሚገኙ ወረዳዎች በእንስሳት ሀብት እርባታ ላይ ከፍተኛ ቀረቤታ ላላቸው የእንስሳት ጣቢያ ሰራተኞች እና አርሶ አደሮች መሰጠቱ ትምህርቱን በማስፋፋት ችግሩን በስፋት እንደሚቀንሰውና ሌሎችንም በማስተማር ሊይጠፋ የሚችልበት እድል ይፈጥራል ብለዋል።

በደብረ ማርቆስ ዩኒቨርሲቲ የግብርናና ተፈጥሮ ሃብት ኮሌጅ የእንስሳት ሳይንስ ትምህርት ክፍል መምህር ዶ/ር ብርሃኑ ዓለሙ ስልጠናውን ሲሰጡ እንዳስረዱት በእንስሳት ሃብት ከሚታዩት ችግሮች መካከል በስፋት ጎልቶ የሚታየው የእንስሳት የጤና ችግር ሲሆን ይህ በብዛት በአለቅት አማካይነት የሚመጣ በሽታ እንደሆነ አብራርተዋል።

ዶ/ር ብርሃኑ በገለፃቸውም የአለቅት ተህዋስያን በሽታ በብዛት በደከሙ ወንዞች ላይ ተስፋፍቶ የሚገኝ ሲሆን በከብቶችና በሰዎች ትናጋ /ጉሮሮ ላይ ተጣብቆ ደማቸውን በከፍተኛ ደረጃ በመምጠጥ አክሱቶ ለሞት የሚዳርግ በሽታ እንደሆነም ገልጸዋል።

ይህንንም ተህዋስያን ለማጥፋት በኢ.ፌ.ዲ.ሪ ግብርና ሚኒስቴር በ1999 ዓ.ም. የተዘጋጀውን በፓኬጅ/በማንዋል ተጠቅመው የምርምር ስራውንና ተሞክሮውን በይበልጥ በማስፋት የአለቅት ጥገኛ ተህዋስያን በሽታን ለመከላከልና ለማጥፋት በርካታ ሙከራዎችን በማድረግ ውጤታማነቱ ከተረጋገጠ በኋላ በምስ/ጎጃም ዞን የሚገኙ 18 ወረዳዎች የእንስሳት ሃብት ባለሙያዎችን ስልጠና ሰጠዋል።

ይህንን ስራ ለመስራት ኢትዮ አግሪሴፍት ከተሠኘ የንግድ ድርጅት ኢ-44(E44) የተሰኘውን የእንደድ ዱቄት መድሃኒትን በምርምር ዘዴ በመለየት መጠቀም እንደቻሉ ይገልጻሉ። በዚህም ረገድ በመጀመሪያ አለቅት የተያዘበትን የውሃ መጠን በመለካት በአንድ ሺሊትር ውሃ 20 ግራም የእንደድ ዱቄት በመጨመር በአጭር ጊዜ በሽታውን በአስተማማኝ ሁኔታ ማጥፋት እንደሚችል አሳይተዋል።

ይህንንም ምርጥ ተሞክሮ በሁሉም የዞኑ ወረዳዎች ብሎም የክልሉ ዞኖች አለቅት እስኪጠፋ ድረስ ወሃ ለከብቶች ቀድቶ በማጠጣት፣ ምንጮችን በማጽዳት፣ ባህላዊ የአለቅት መከላከያ ዘዴዎችን በመጠቀም መከላከል እንደሚቻልም አሳይተዋል።

በመጨረሻም ደብረ ማርቆስ ዩኒቨርሲቲ ከዞኑ የእንስሳት ሃብት ቢሮ ጋር በጋራ በመነጋገርና ችግሮችን በመለየት በአፋጣኝ በሁሉም ወረዳዎች የእንስሳቶችን የአለቅት በሽታ በመከላከል ምርትና ምርታማነትን መጨመር ያስፈልጋል፤ ስልጠናውም በስፋት ሊሠጥ ይገባል ብለዋል።

በመስክ ሥራ የተግባር ስልጠናው ላይ የተገኙ የየጠድና አካባቢው አርሶ አደሮችና የሁሉም ዞኖች የእንስሳት ሃብት ባለሙያዎች የበሽታውን አስከፊነት በመግለጽ የዩኒቨርሲቲው ምሁራን ሳይንሳዊ ስራውን/እውቀቱን በማስተማር በሽታውን በፍጥነትና በአንድነት ሊከላከሉት እንዲችሉ ከጎናቸው እንዲቆሙ ጠይቀዋል። በተግባር ባዩት ውጤታማ ስራም ተደስተው ተጠናክሮ እንዲቀጥልም ሃሳባቸውን ገልጸዋል።

የተበጣጠሠ መሬትን ገጣጥሞ ካርታ በመሥራት ምርትና ምርታማነትን መጨመር እንደሚቻል ተገለፀ

በስማቸው አየነው

ስልጠና ሲሰጥ

ደ/ማ/ዩ:- ደ/ማ/ዩ:-የደብረ ማርቆስ ዩኒቨርሲቲ የመሬት አስተዳደር ተቋም በአፒር /APPEAR Project/ አማካኝነት ለ18 ባለሙያዎችና ለመሬት አስተዳደር 2ኛ አመት ተማሪዎች ስልጠና ሰጠ።

የደብረ ማርቆስ ዩኒቨርሲቲ የመሬት አስተዳደር ተቋም ዲን አቶ ንጉስ አዳነ ከባህር ዳር ዩኒቨርሲቲ የመሬት አስተዳደር ተቋም እና ኦሎምፒክ ሀገር ከሚገኙ TUW እና BOKU ዩኒቨርሲቲዎች ጋር በተጀመረው ፕሮጀክት አማካኝነት ለመሬት አስተዳደር ባለሙያዎችና ከመሬት ካርታ ስራ ጋር የተገናኘ ስራ ላላቸው መምህራንና ሙያተኞች ስልጠናው እንደተሰጠና በስልጠናው ከዞን፣ ከወረዳና ከዩኒቨርሲቲው ከጂኦግራፊ፣ ግብርናና ምህንድስና የትምህርት ክፍሎች የተውጣጡ ሙያተኞች መካፈላቸውን ገልፀዋል።

አቶ ንጉስ አዳነ እንደገለፁት የተበጣጠሠ መሬትን መገጣጠምና ካርታ ሥራ በስልጠናው የተካተቱ በመሆኑ የዚህ አይነት ስልጠና የተበጣጠሠ መሬት ባላቸው እንደ ኢትዮጵያ ላሉ ሀገራት ጠቃሚ መሆኑን ተናግረዋል። የተበጣጠሠ መሬትን በመገጣጠም ግልጽና የማያሻማ የመሬት ካርታ በመስራት ምርትና ምርታማነትን ከመጨመር ባለፈ ከእርሻ መሬት ጋር ተያይዞ የሚፈጠርን አለመግባባትና የመልካም አስተዳደር ችግር መቅረፍ እንደሚቻልም አስረድተዋል።

በተጨማሪም ለ2ኛ አመት የመሬት አስተዳደር ተማሪዎች ከኦሎምፒክ ሀገር በመጣ ልምድ ባለው ፕሮፌሰር አማካኝነት ለተከታታይ ዘጠኝ ቀናት ያህል የፎቶግራፊክ ኮርስ የተሠጠ መሆኑን ተናግረዋል። ስልጠናውም በንድፈ ሃሳብና በተግባር የተደገፈ በመሆኑ ተሳታፊዎች ስልጠናውን በአግባቡ መከታተል እንደቻሉ አቶ ንጉስ አዳነ አስረድተዋል።

ተሳታፊዎች በበኩላቸው በተግባር የተደገፈ ስልጠና በመሠጠቱ ክህሎታቸውን እንደሚያሳድግ እና በሠለጠኑት ስልጠና መሠረት በአካባቢያቸው በመሄድ እንደሚተገብሩ ገልፀው ወደፊት ሥልጠናዎች ሲዘጋጅ ከሀገር ውስጥ ልምድ ያላቸው ምሁራንም ተካተው ከሀገራችን ተጨባጭ ሁኔታ ጋር ያገናዘበ ሥልጠና መሰጠት ቢቻልና የክትትልና ድጋፍ ሥርዓት ቢዘረጋ በማለት አስተያየታቸውን ሠጥተዋል።

የደንበኞችን ፍላጎት መሠረት ያደረገ አገልግሎት በመስጠት የደንበኞችን እርካታ መጨመር እንደሚቻል ተገለፀ

በስማቸው አየነው

ስልጠና ሲሰጥ

ደ/ማ/ዩ:- የደብረ ማርቆስ ዩኒቨርሲቲ የሴቶች፣ ኤች አይቪ/ኤድስና አካል ጉዳተኞች ዳይሬክቶሬት “የደንበኛ አያያዝ” በሚል በርካታ ደንበኞች ለሚስተናገዱባቸው የስራ ክፍሎች ለሚሠሩ 40 ሠራተኞች ስልጠና ሠጠ።

የሴቶች፣ ኤች አይቪ/ኤድስና አካል ጉዳተኞች ዳይሬክቶሬት ዳይሬክተር ወ/ሮ የውልሠው መላክ የስልጠናውን አስፈላጊነት ሲገልፁ አገልግሎት ሠጭ ሠራተኞች የደንበኞችን ፍላጎት ባለመለየት የተነሳ ተገልጋዮች ተገቢውን ግልጋሎት ሳያገኙ እንደሚቀሩ በመግለጽ የደንበኛ አያያዝ ስልጠና በመስጠት የአገልግሎት ሠጭ ሠራተኞች አቅም በማሳደግ የደንበኞችን ፍላጎት መሠረት ያደረገ አገልግሎት በመስጠት የደንበኞችን እርካታ መጨመር እንደሚቻል አስረድተዋል።

ስልጠናውን የሠጡት ወ/ሮ የሺእመቤት ደምሴ የሥልጠናው ዓላማ ጥራት ያለው አገልግሎት ለተገልጋዩ ለመስጠት እውቀትን መጨመር ሲሆን የአገልግሎት ምንነት፣ የደንበኞችን ፍላጎት መለየት፣ የቅሬታ አፈታት እና ችግር ያለባቸውን ደንበኞች አያያዝ የሚሉ ይዘቶች በስልጠናው መካተታቸውን ገልፀዋል።

አያይዘውም ስልጠና የተካፈሉት የሥራ ክፍሎች በባህሪያቸው በርካታ ደንበኞች የሚገለገሉባቸው በመሆኑ በርካታ የአገልግሎት አሰጣጥ ችግሮች የሚከሰቱባቸው ናቸው። ስለሆነም በስልጠናው ችግሮችን ለመቅረፍ እንደሚያስችልና ከስልጠና በኋላ ለውጥ መምጣቱን መከታተልና መገምገም ተገቢ መሆኑን ተናግረዋል።

የስልጠናው ተሳታፊዎች በበኩላቸው ሥልጠናው በየሥራ ክፍላቸው የሚሠጧቸውን ግልጋሎቶች የደንበኞችን ፍላጎት መሠረት ያደረጉ እንዲሆኑ ከማድረግ ባሻገር ቅንነትን የሚጨምር፣ አቅምን የሚያጎለብት እንዲሁም የደንበኞችን እርካታ የሚጨምር መሆኑን ተናግረዋል።

የደብረ ማርቆስ ዩኒቨርሲቲ የሜጋ ፕሮጀክት ትልመ ጥናት ወርክሾፕ አካሄድ

በስማቸው አየነው

ትልመ ጥናቶች ሲቀርቡ

ደ/ማ/ዩ:- ደብረ ማርቆስ ዩኒቨርሲቲ የምርምርና ማህበረሰብ አገልግሎት ዳይሬክቶሬት የዩኒቨርሲቲው ከፍተኛ አመራሮች፣ መምህራንና ተጋባዥ እንግዶች በተገኙበት የሜጋ ፕሮጀክት ትልመ ጥናት ውይይት አካሄደ።

ደብረ ማርቆስ ዩኒቨርሲቲ የምርምርና ማ/አገልግሎት ፕሬዚዳንት ተወካይ ዶ/ር ምህረት አለማየሁ ጮቄ ተፋሠስ በርካታ ሥነ ምግባር ያለው፤ የበርካታ ወንዞች መነሻ እና የበርካታ ሥነ ህይወት መገኛ ነው። ሆኖም ግን በተለያዩ ጊዜያት የተጠኑ ጥናቶች ሥነ ምግባር እየተዛባ መምጣቱንና በርካታ ሥጋቶች የተደቀኑበት መሆኑን እንደሚያመለክቱ በመጥቀስ የደብረ ማርቆስ ዩኒቨርሲቲ ስጋቶችን ለመቅረፍ በርካታ የምርምር ሥራዎች እየሠራ እንደሆነ በዚህም 4 /አራት/ ቡድኖች ተቋቁመው በተፈጥሮ ሀብት ጥበቃ፣ የብዝሃ ህይወትና አካባቢ ጥበቃ፣ የውሃ፣ የመስኖና ኢነርጅ ልማት እንዲሁም ኢኮ ቱሪዝም ልማት በሚሉ የትኩረት መስኮች ላይ የፕሮጀክት ፕሮፖዛሎችን እየሰሩ ሲሆን ሁለቱ ሜጋ ፕሮጀክት ትልመ ጥናቶች ተጠናቀው ለግምገማ እንደበቁ አስረድተዋል።

የደብረ ማርቆስ ዩኒቨርሲቲ ፕሬዚዳንት ተወካይ ዶ/ር ታፈረ መላኩ በበኩላቸው ዩኒቨርሲቲው የትኩረት መስክ ካደረጋቸው ጉዳዮች ውስጥ አንዱ ጮቄን የምርምር ማዕከል ማድረግ በመሆኑ የቀረቡት ሁለት ሜጋ ፕሮጀክት ፕሮፖዛሎች በጮቄ ላይ የተደቀኑትን ሥጋቶች የሚቀንሡ በመሆናቸው በተሳታፊዎች በሚቀርቡ ተጨማሪ ሃሳቦች ዳብረው ወደ ትግበራ እንደሚገባ ገልፀዋል።

በወርክሾፑ የሜጋ ፕሮጀክት ፕሮፖዛል ያቀረቡት ዶ/ር አረጋ ሙሉ የፕሮጀክት ፕሮፖዛሉን ከመፃፋቸው በፊት በ16 የጮቄ ተፋሠስ ወረዳዎች በመዟዟር መረጃዎችን በመሠብሰብ ዋና ዋና ችግሮችን በመለየት የፕሮጀክት ትልመ ጥናት በቡድን ማዘጋጀት እንደቻሉ ገልፀዋል።

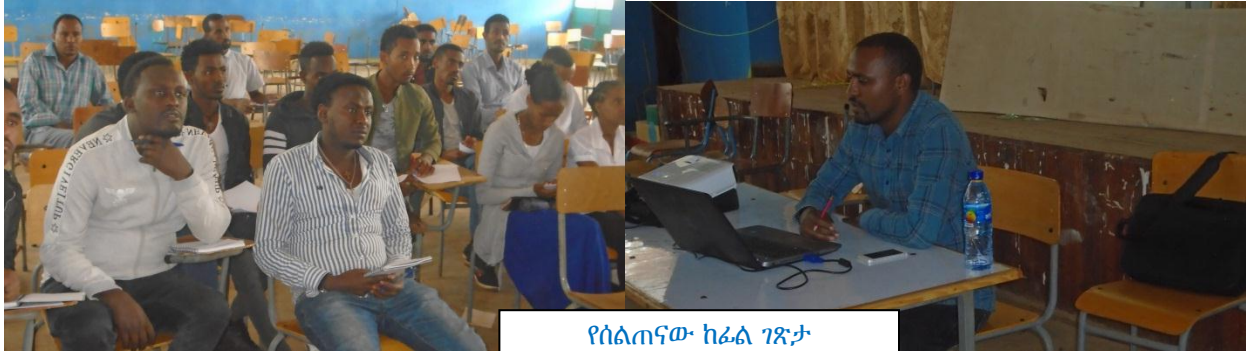
የፕሮጀክት ትልመ ጥናቱ በጮቄ ተፋሠስ ላይ ያተኮረበት ምክንያት ለዩኒቨርሲቲው ቅርብ በመሆኑ? በርካታ አካባቢዎችን ስለሚሸፍን፣ በርካታ ሥነ ህይወት መገኛ በመሆኑ፣ በርካታ ችግሮች ያሉበት በመሆኑ እና በርካታ ሥራዎችን መስራት የሚያስችል አቅም ስለአለው እንደሆነ ዶ/ር አረጋ ሙሉ አስረድተዋል። አያይዘውም በባለሙያዎች የሚሠጡ አስተያየቶችን በመጨመር እና ልምድ ያላቸውን ምሁራን በማሳተፍ በ2011 ወደ ትግበራ እንደሚገባ ገልፀዋል።

በደብረ ማርቆስ ዩኒቨርሲቲ የቡሬ ካምፓስ የBSC እና ካይዘን

ስልጠና ሰጠ

ስማቸው አየነው

የስልጠናው ከፊል ገጽታ

ደ/ማ/ዩ:- ደብረ ማርቆስ ዩኒቨርሲቲ ቡሬ ካምፓስ ለመምህራንና ሠራተኞች የBSC እና ካይዘን ስልጠና ተሠጠ።

አቶ ጠግቤው ዋለ የቡሬ ካምፓስ ዲን በአስተዳደርና አካዳሚክ ዘርፍ በተደረገ የሱፐርቪዥን ሥራ በሠራተኛ ምዘና እንዲሁም በአተገባበር ችግሮች ስለተለዩ ካምፓሱ በራሱ አቅም መፍታት የሚችለውን ለመፍታት ስልጠናው በማኔጅመንትና ኮምፒውተር ሳይንስ ትምህርት ክፍሎች እንደተዘጋጀ ገልፀዋል። አያይዘውም BSC እና ካይዘን የተቋሙን አብይና ቁልፍ ተግባር ለማስፈፀም የሚያስችሉ መሳሪያዎች በመሆናቸው መምህራንና ሠራተኞች የለውጥ መሳሪያዎችን በእውቀት ላይ ተመስርተው መተግበር እንዲችሉ ሥልጠናው ወሳኝ እንደሆነ ተናግረዋል።

አቶ ባንታየሁ ደምሠው የቡሬ ካምፓስ የመ/አስ/ተቋ/ተ/እ/ዝ/ክ/ግ/ኦፊሠር በበኩላቸው ተቋሙ በየጊዜው የአገልግሎት አሰጣጡን ለማሻሻል የዳሠሳ ጥናት በማድረግ ከለያቸው ችግሮች መካከል ከBSC እና ካይዘን አተገባበር ጋር የተያያዙ ጉዳዮች ሲሆኑ ለመምህራንና ሠራተኞች በቂ የሆነ ሥልጠና በመስጠት መሠረታዊ የBSCና ካይዘን ጽንሠ ሀሳብን እንዲገነዘቡ በማድረግ ከሥራቸው ጋር አያይዘው በመተግበር የታዩ ክፍተቶችን ለመሙላት እንዲችሉ ለማድረግ ታቅዶ ስልጠና መሠጠቱን አስረድተዋል። እንዲሁም ሥልጠናው የመምህራንና ሠራተኞችን የክህሎት ክፍተት መሙላት ያስችላል ብለዋል።

አቶ ባንታየሁ ደምሠው አያይዘውም ከሥልጠናው በኋላ የለውጥ መሳሪያዎች አተገባበርን በምልክታ፣ በሱፐርቪዥን እና ግብረ መልስ በመስጠት የክትትልና ድጋፍ ሥራ እንደሚሠሩ በመግለጽ ሁሉም መምህራንና ሠራተኞች ሁለቱ የለውጥ መሳሪያዎች አፈፃፀምን ለማሻሻል የሚረዱ መሆኑን በማመን በየክፍሉ መተግበር እንዳለባቸው አሳስበዋል።

ሰልጣኞች በበኩላቸው ስለ BSC ና ካይዘን ጽንሠ ሀሳብ የተወሰነ ግንዛቤ ያገኙ እንደሆነና ስራን በትክክል መዘና ለመሥራት እንደመነሻ እንደሆናቸው ገልፀው ሁለቱም የለውጥ መሳሪያዎች ለዩኒቨርሲቲው ቁልፍ ተግባር መፈፀም ወሳኝ በመሆናቸው ጊዜ ተሰጥቶት መሠልጠን እንዳለባቸው አስተያየታቸውን ሠጥተዋል።

ታሪክን ከትውልድ ትውልድ ለማስተላለፍ ወላጆች፣ ምሁራንና መንግስት ኃላፊነታቸውን መወጣት አለባቸው ተባለ

ስማቸው አየነው

ጥናታዊ ጽሁፍ ሲቀርብ

ደ/ማ/ዩ:- የደብረ ማርቆስ ዩኒቨርሲቲ 77ኛውን የድል ቀን ምክንያት በማድረግ ዓውደ ጥናት አካሄደ። ሚያዝያ 27 ቀን ሲታሰብ ሁሉም የሚያዚያ 27/1928 ኢትዮጵያ የተወረረችበት እና ሚያዚያ 27 ኢትዮጵያ ከአምስት ዓመት ትግል በኋላ ድል ያደረገችበት ስለሆነ የመከራና የድል ቀን ሆኖ ይታሰባል።

አውደ ጥናቱ ታዋቂ የታሪክ ምሁራን፣ የዩኒቨርሲቲው መምህራን፣ ተማሪዎች፣ ሠራተኞችና ሌሎች ተጋባዥ እንግዶች በተገኙበት ተካሂዷል።

የደብረ ማርቆስ ዩኒቨርሲቲ የአካዳሚክ ጉዳዮች ኤክስኪዩቲቭ ዳይሬክተር ዶ/ር በለጠ ያዕቆብ ጀግኖች አርበኞች የጣሊያንን ጦር ኋላቀር በሆነ መሳሪያ የተዋጉ ቢሆንም የነበራቸው የአልሸነፍ ባይነት ወኔ ለድል እንዳበቃቸው በመክፈቻ ንግግራቸው ገልፀዋል። አያይዘውም ከአምስት አመታት እልህ አስጨራሽ ጦርነት በኋላ በ1933 ዓ.ም. የጠላትን ጦር ሙሉ በሙሉ በማስወጣት የነፃነት ተምሳሌት የሆነውን የኢትዮጵያን ባንዲራ በአዲስ አበባ መስቀል መቻላቸውን በማስታወስ በዕለቱ የተከበረው በዓልም የጥንታዊ የሀገራችን አርበኞች የጽናት፣ የነፃነት እና የሀገር ወዳድነት ተምሳሌት መሆናቸውን ለማስታወስና ጠንካራ ታሪካቸውን ለተተኪው ትውልድ ለማስተላለፍ በማሠብ እንደሆነ ገልፀዋል።

ዶ/ር ሰለጠነ ስዩም “የጎጃም አርበኞች ተጋድሎ” በሚለው ጽሁፋቸው የጣሊያንን ጨካኝና አረመኔ ጦር ከሀገር ለማስወጣት ሽፍትነት፣ የመንግስት ሠራተኞች፣ የቀድሞ ወታደሮች እና ህዝቡ ዋና የትግል ምንጭ በመሆን እንዳገለገለ በዚያም በመላ ሀገሪቱ በተለይም ደግሞ በጎጃም ትግሉ እየተጠናከረ እንደመጣና የጠላት ጦር መቋቋም እንዳቃተው አስታውሰዋል።

የገጠር አርሶ አደር አርበኞች ለጠላት አስቸጋሪ እንደነበሩና ጠላትን በማስጨነቅ የሀገራቸውን ነፃነት በማስጠበቅ ባለ ታሪክ እንደሆኑ እና የአሁኑ ትውልድ ከአርበኛ አባቶች ጽናትን፣ ትዕግስትን እና ጥንካሬን መማር እንዳለበት ደክተር ሰለጠነ ገልፀዋል።

ሌላኛው አርበኞችን አስመልክቶ የጥናት ጽሁፍ ያቀረበ ረዳት ፕሮፌሰር አበባው አያሌው የአርበኞችን ተጋድሎ በዝርዝር ካስቀመጡ በኋላ የአርበኞችን ጥንካሬ እና የነፃነት ተምሳሌት ከትውልድ ትውልድ ለማስተላለፍ ወላጆች፣ ምሁራንና መንግስት ኃላፊነታቸውን መወጣት እንዳለባቸውና ወጣቶች የአባቶቻቸውን ታሪክ እንዲያውቁ እንዲሁም ለሀገራቸው ሁለንተናዊ እድገት ወሳኝ ተግባር እንዲያደርጉ ማድረግ ተገቢ መሆኑን ገልፀዋል።

በበዓሉ የተገኙት ፕ/ር ሹመት ሲሻኝና ዶ/ር ዳኛቸው አሰፋ አርበኝነት በትውልድ ቅብብሎሽ ውስጥ ሲያልፍ ልጅ የአባቱን ታሪክ እያጠፋ የራሱን የሚፅፍበት ጊዜ ማብቃት እንዳለበት አሳስበዋል።

የተቀናጀ ቴክኖሎጂን በመጠቀም ምርትና ምርታማነትን መጨመር እንደሚቻል ተገለፀ

በስማቸው አየነው

ደ/ማ/ዩ:- የደብረ ማርቆስ ዩኒቨርሲቲ የጮቄ ተፋሰስ ምርምርና ልማት ፕሮጀክት ዳይሬክቶሬት በማቻከል፤ በስናን እና ኅዛምን ወረዳዎች ለሚገኙ የወረዳ፣ የቀበሌ ባለሙያዎችና የልቅና ማዕከል አርሶ አደሮች የተቀናጀ ቴክኖሎጂ አጠቃቀምን ለማሳደግ በተለያዩ ዙሮች የግንዛቤ ፈጠራ ስልጠና ሰጠ።

የደብረ ማርቆስ ዩኒቨርሲቲ የጮቄ ተፋሰስ ምርምርና ልማት ዳይሬክቶሬት ዳይሬክተር ዶ/ር መስፍን አባተ እንደገለፁት የስልጠናው አስፈላጊነት በጮቄ ተፋሰስ የሚገኙ አርሶ አደሮች የተቀናጀ ቴክኖሎጂን ተጠቅመው ምርትና ምርታማነታቸውን ማሳደግ እንዲችሉ ለማድረግ ግንዛቤ መፍጠር ነው።

በዚህ ፕሮጀክት በዋናነት የሚሠሩ ሥራዎች የጮቄን ተፋሰስ እንደመለያ ብራንድ በመጠቀም የማስተዋወቅ ሥራ መስራት፣ የህብረተሰቡን ችግር የሚፈቱ የምርምር ምክረ ሀሳቦችን በመንደፍ የተለያዩ የገንዘብ ምንጮችን ማፈላለግ እና የአካባቢውን ብዝሃ ህይወት ማስጠበቅ ነው።

በደብረ ማርቆስ ዩኒቨርሲቲ የግብርናና ተፈጥሮ ሃብት ኮሌጅ መምህር ተገኘወርቅ ገ/መድህን የተቀናጀ የሰብል አመራረት ዘዴ ተፈጥሮን መሠረት ያደረገ ግብርና ሥርዓትን ማስሄድ እንዳለበት፣ ዘላቂ የሆነ የአፈር ለምነት ለተሻለ ምርታማነት እንደሚጠቅም፣ የኮምፖስት ምንነት፣ አዘገጃጀትና አጠቃቀም፣ በጥናት የተረጋገጡ የኮምፖስት ጥቅሞች ምን እንደሆኑ እና በአካባቢው በዋናነት የሚበቅሉ ሰብሎች ምን ምን እንደሆኑ ገልፀዋል። የተቀናጀ የአፈር አያያዝ ዘዴን መጠቀም ከፍተኛ የሆነ ጠቀሜታ እንዳለው በመግለጽ አፈር ደግሞ በተገቢው መንገድ ካልተያዘ የሚደርሱ ችግሮችንም አብራርተዋል።

የተቀናጀ የእንስሳት መኖ አያያዝ ዘዴ ለእንስሳት እርባታ ብቻ የሚውል ሳይሆን ስነ-ምፃኛን ለማሻሻል፣ የአፈር ለምነትን በመጠበቅ ምርትና ምርታማነትን ለማረጋገጥ እንደሚያገለግሉ የደብረ ማርቆስ ዩኒቨርሲቲ በግብርናና ተፈጥሮ ሃብት ኮሌጅ የእንስሳት ትምህርት ክፍል መምህር ዶ/ር መልካሙ በዛብህ ተናግረዋል።

የስልጠናው ተካፋዮች በበኩላቸው ስልጠናው ጠቃሚ እንደሆነና ለወደፊትም መቀጠል እንዳለበት እየገለጹት ፕሮጀክቱ የተለያዩ ምርምሮችን በመስራት ለአካባቢው የሚስማማውን ዝርያ እንዲሁም የተለያዩ ቴክኖሎጂዎችን በማቅረብ ስለአጠቃቀሙ የተግባር ስልጠና እንዲሰጣቸው አሳስበዋል።

የደብረ ማርቆስ ዩኒቨርሲቲ የምርምርና ማህበረሰብ አገልግሎት ም/ፕሬዚዳንት ረዳት ፕሮፌሰር ገነት ደጉ በበኩላቸው ስልጠናው ቀጣይነት እንዳለውና በታቀደው መሰረትም ልዩ ልዩ ቴክኖሎጂዎችን በልቅና ማዕከላት የማሰራቸትና ስራ ላይ ውለው ውጤታማ መሆን እንዲቻል የክትትልና ድጋፍ ስራ እንደሚሰራ ገልጸዋል።

Debre Markos University Presents Mega Project proposal

DMU: Debre Markos University research and community service directorate has conducted a presentation of Mega project proposal in the presence of top management leaders, teachers and invited guests.

The representative of Debre Markos University Research and Community Service Vice President Dr. Mihret Alemayehu explained that Choke Watershed is one of the hotspot biodiversity areas in the world that encompasses vast biodiversity and it is also a source of many rivers and streams. Although the ecosystem is rich in biodiversity currently the eco system is in a threat.

Hence, DMU is conducting different researches to solve risks and problems by categorizing the issue in four thematic areas. The thematic areas are natural resource conservation, bio diversity and environmental conservation, Irrigation and energy development and eco-tourism groups. On the presentation two mega projects were presented in line with the four thematic areas identified by the directorate.

The vice president for Administration and Student Affairs of DMU Dr. Tafere Melaku on his side states Choke is the main focus area of Debre Markos University. Due to this, the university supports researchers to conduct problem solving studies that bring change in the area. He also indicates that the project will implement after the ideas, suggestions and comments will be incorporated in the proposal.

Dr. Arega Mulu, Debre Markos University hydraulic department instructor on his turn, presents his proposal stated that the proposal are being done, assessment and pilot data are also taken from 16 woredas which are found in Choke watershed areas. Finally, participants gave their genuine constructive ideas and they suggest implementing the project soon to solve the challenge faced on Choke watershed.

Customer handling is a key to Deliver Service

DMU: Debre Markos University Women, HIV/AIDS and Disability Directorate of has conduct a training on customer handling for different department staffs who are assumed to address special service delivery.

Mrs. Yewulsew Melak, Debre Markos University Women, HIV/AIDS Directorate director says that officials from departments are not delivered smart service due to workloads and communication barriers with their customers. The problem is severe in time; therefore, the training is expected to improve the customer handling by building works capacity and increasing awareness of service users.

Mrs. Yewulsew also stated that the directorate has conducted an assessment to identify the gaps in departments to facilitate the training because the main intent of the training is to aware department officers to give quality service for customers. Moreover, she also expresses that the essence of service delivery, customers need identification, conflict resolution and customer handing topics are the content of the training discussed.

Participants on their turn explained that the training is very interesting to improve the poor customer handling habit and minimizing conflicts rise due to service delivery.

Debre Markos University Demonstrated improved farm tools to model farmers

Demonstration on raw seeding machine

DMU: Debre Markos University Choke watershed research and community development project directorate offers training on improved technologies for farmers at 13 centers of excellences. In order to provide new and improved farming technologies, training was conducted for farmers from centers of excellence in DebreMarkos University on April 24/2018.

Assistant Professor Genet Degu, Debre Markos University Research and Community Service Vice President, states that the directorate is currently working strongly on choke watersheds to rescuing the eco-system and ultimately offer alternative technologies to scale up the communities economic development.

In doing so, Debre Markos University and Addis Ababa University are working jointly to improve the societal life and to maximize the communities economically without hurting the biodiversity of Choke. Finally, Genet Degu recommends that the trainees to take part in session have to be active in the training and able to adopt the technology easily and expand to the other farmers.

Dr. Melese Temesgen, Manager and researcher of Ibar Engineering in Addis Ababa, trains three fundamental farming tools that are recently adopted to be practiced: Burken plough, Ibar BBm and raw seeding machine.

Burken plough is aimed at decreasing farmers' exhaustiveness, soil degradation and removal of water and flood, plough repetition and increase productivity. Whereas, Ibar BBm, which is also called the 2nd generation farming tool is basically serves either in arid or moisturized areas. The last one is raw seeding machine, which replaces approximately of ten farmers energy at a time.

Generally, these three technologies are highly advantageous for farmers to increase productivity, to decrease farmers' wastage of time and energy. The trainees also committed to hurriedly accept the technologies for themselves and others that lately implement without hesitation.

Debre Markos University trains on leech control for Animal health experts

DMU: Debre Markos University Community Service Directorate has done tremendous activities to solve the society problems either by carrying out scientific research and/or transferring the research results to the community. Sometimes, the community also quest to inteven on there problems when the case is totally immediate and danger.

In such manner, questions raise from the communities on leech that hurts the animals' health. Debre Markos University is considerably addressing the question of the community to prevent leech in East Gojjam Zone, Sinan Woreda, Yetsed Chirawonz Streams.

Dr. Mihiret Alemayehu, Debre Markos University community Service Directorate Director, during the opening of the training states that Ethiopia is the place where huge amount of cattle production, however, the people are less beneficial due to many problems related with cattle. Leech is one of the prominent and problem in Ethiopia in general and highly exacerbate in Eastern Gojjam Zone in particular. Therefore, Debre Markos University Community Service directorate with the initiative of agriculture college animal science department staffs carrying out practical activities to control leech once and for all.

On the training, animal health experts from East Gojjam Zone are participated to harness knowledge regarding on leech control aiming at disseminating information for the community at large where they live with to avoid leech that is spreading easily and devastating highly.

Dr. Berhanu Alemu, Debre Markos University College of agriculture animal science department instructor on his turn taught experts practically on Chirawonz how to avoid leech from different streams. He also practically tried and found effective of leech controlling on Chirawonz- Sinan Woreda and would be practiced to all woredas in Zone on the package compiled by Ethiopia federal Democratic Republic Agriculture Minister in 1999.

In doing so, the chemical so called (E-44) Enidod /local plant/ species is bought from Agrisaft Ethiopia Company then they poured over the streams so that the chemical killed the leech parasite immediately.

Finally, Dr. Berhanu and all the experts are agreed upon to work strongly on leech control all over the districts in East Gojjam and others.

